

Gläss CD Sound Improver

06-07-2006

Tekst en fotografie: Jan de Jeu

Al sinds de introductie van de CD staat de geluidskwaliteit van dit medium ter discussie en al jarenlang wordt er geprobeerd om door middel van de meest uiteenlopende ingrepen de klank van het zilveren schijfje op het niveau te brengen dat ontwikkelaar Philips mogelijk voor ogen stond toen het bedrijf de slogan 'perfect sound forever' bedacht. Wie kent niet de diverse – al dan niet licht absorberende – matten, rubber ringetjes van Navcon, stickers en groene dan wel zwarte stiften die in de loop der tijd hun weg naar de consument gevonden hebben.

Het was tijdens een bezoek aan de High End beurs - die destijds nog gehouden werd in het Kempinski hotel in Frankfurt – dat ik voor het eerst oog in oog stond met een tweetal CD verbeterende componenten die ik nog niet eerder had gezien. Allereerst een apparaat dat de kanten van de CD onder een bepaalde hoek afschaafde en daarnaast een soort van gebogen pijp die uiteindelijk een wasmachine voor cd's bleek te zijn.

Voor zover ik mij kan herinneren was het 2002, ik was eerlijk gezegd meer geïnteresseerd in de LP's van Blue Danube die in dezelfde ruimte te koop aangeboden werden – tenslotte hoef je die alleen maar te wassen om ze optimaal te laten klinken - en de producten van

Gläss ontsnapt dan ook al snel aan mijn aandacht. In de jaren daarna las ik echter regelmatig over beide apparaten en zonder uitzondering waren deze berichten, die met name over de 'schaver' handelden, positief van toon. Toen er vervolgens een aantal fraaie (SA)CD spelers op de markt gebracht werden en ik uiteindelijk steeds vaker naast LP's ook (SA)CD's ging draaien, besloot ik om contact op te nemen met Reiner Gläss en hem te vragen mij rechtstreeks een 'testgerät' toe te zenden omdat er in Nederland voor zijn producten nog steeds geen importeur bleek te zijn. Pas tegen het einde van mijn testperiode werd bekend dat De Groef Audio het importeurschap voor de Benelux op zich zou nemen.

CD Sound Improver

De Improver is ontwikkeld vanuit de achterliggende gedachte dat in de CD speler de laserstralen gereflecteerd worden waarbij dit licht over de CD gestrooid wordt en vervolgens de geluidsreproductie beïnvloedt. Door de rand van de CD onder een optimale hoek (36 graden) af te vlakken ontstaat een lichtval die het strooilicht vangt. Enig dan nog resterend licht wordt volgens de fabrikant – die zich baseert op onderzoek van biochemist Dr. Erich Schrott en ingenieur Wolfgang Schneider - geabsorbeerd door de zwarte kleuring van de dunnere overgebleven rand.

Wanneer het apparaat arriveert – ingepakt op een wijze die weerstand kan bieden aan alle mishandelingen die de gezamenlijke pakketdiensten maar kunnen verzinnen om op een audio accessoire los te laten – en ik na veel moeite de diverse lagen verpakking & dempingmateriaal verwijderd heb – Deutsche Gründlichkeit - komt er uit de doos een

apparaat met een bouwkwaliteit dat het predikaat 'hergesteld in Baden-Württemberg' – het 'zu Hause' van industriële giganten als Bosch en Daimler-Benz - zonder meer waard is. Een – naar ik aanneem – kast van MDF, gespoten in een grijswitte reliëflaag, omhult een motor met een metalen bovenplaat waarop een door een rubber snaar aangedreven metalen draaiplateau te zien is. Deze schijf is bekleed met een rubber laag waarop de CD, met het label naar beneden, geplaatst kan worden. Daar bovenop komt opnieuw een met rubber beplakte metalen schijf en een stevige metalen moer die de CD onbeweeglijk fixeert. Aan de voorkant, voor een deel buiten de kast stekend, een hendel die op slechts één manier bewogen kan worden tot aan een bepaald punt alvorens terug te veren. Aan de kop daarvan een schaaf met een tungsten blad dat door de fabrikant ingesteld is.

Het blad kan de randen van honderden CD's onder een hoek van 36 graden afschaven alvorens bij Gläss een vervanger besteld moet worden. Hoe het vervangen dient te geschieden staat in de beknopte maar duidelijke handleiding – in Duits en Engels – beschreven. Aan de voorkant een knop waarmee enerzijds het apparaat ingeschakeld wordt en anderzijds de snelheid van het plateau geregeld wordt tot aan een maximum aantal omwentelingen van, volgens Herr Gläss, 9000 per minuut. Een aan de voorkant, in verband met de uitstekende hendel, open plexiglazen deksel bekroont het geheel. Aan de achterzijde een IEC connector voor het bijgeleverde netsnoer – de echte diehard zou zelfs een designer powercord in kunnen zetten – en een met een zachte rubberen ring uitgeruste opening waar het mondstuk van een stofzuigerslang op aangesloten kan worden. Meegeleverd worden een extra aandrijfsnaar, een platte kwast waarmee het plateau na gebruik van overtollige plastic krullen en slierten ontdaan kan worden, een zwarte Edding viltstift waarmee de binnenrand en de na schaving overblijvende 0,2 mm

dikke buitenrand zwart gemaakt moeten worden alsmede twee blanco schijfjes waarmee de koper de handeling kan oefenen alvorens hij zijn eigen kostbare schijfjes aan de schaf blootstelt.

Gläss CD Sound Improver

06-07-2006

Auteur: Jan de Jeu

Gebruik in de praktijk

De eerste keer dat ik das Gerät gebruik doe ik dat met één van de bijgeleverde oefen Cd-tjes. Tijdens het met de rechterhand vastdraaien van de moer kan ik voldoende kracht zetten door vingers van mijn linkerhand in de drie gaten te steken die in het bovenliggende metalen plaatje zitten dat bedoeld is om de CD op het draaiplateau te drukken. Ik zet het apparaat aan door de knop om te draaien en terwijl ik geleidelijk de snelheid opvoer druk ik tegelijkertijd de hefboom langzaam aan. De afgeschaafde kunststof krullen vliegen rond in de behuizing en al snel wordt het een rommeltje in het apparaat. Wanneer ik even later de schijf uitneem en met mijn vingers langs de schaafsede ga trek ik er nog flinterdunne stukjes materiaal af. Bij het tweede oefen CDTje sluit ik eerst mijn Miele stofzuiger aan.

Het mondstuk van de slang wordt perfect omsloten door de rubberring van de CD Sound Improver en voordat ik begin met schaven schakel ik eerst de stofzuigermotor in. Wanneer ik vervolgens start met de schavende behandeling van de CD vliegen de stukjes materiaal rechtstreeks de zuigmond in en blijft de behuizing vrijwel helemaal schoon. Pas na opening

van het deksel en na nauwkeurige inspectie blijkt hier en daar nog wat achtergebleven te zijn. Met de platte kwast is dit eenvoudig alsnog te verwijderen. Omdat ik op het geschaafde deel nog een lichte oneffenheid bespeur verwijder ik die vervolgens met zeer fijn schuurpapier. Ook bij de volgende schijven maak ik er een gewoonte van om de rand te controleren en waar nodig licht na te schuren. Dan komt het grote moment. Hoewel er op het eerste gezicht geen nadelen aan het schaven verbonden zijn – volgens de fabrikant wordt de gevoelige coating die de CD beschermt door de 'beschrägung' niet aangetast - merk ik dat ik toch enigszins huiverig ten opzichte van deze rigoureuze, want onomkeerbare, ingreep sta. Gelukkig zijn er genoeg CD's in mijn bezit die ik in de praktijk eigenlijk nog nauwelijks beluister en waar dus maar weinig aan verloren is in geval er werkelijk iets mis zou gaan.

De eerste CD die ik behandel is een gekregen exemplaar - inderdaad; een gegeven paard... - afkomstig uit 1986 en bevat de soundtrack van de film 'Top Gun'. Het enige nummer dat ik er nog wel eens van draai is 'Take My Breath Away' maar ook dat is al even geleden omdat de vrouwenstem op iedere installatie zo scherp klinkt dat het lijkt alsof er met een Gläss - Entschuldigung - glassnijder gewerkt wordt. Voor ik de schijf behandel beluister ik het nummer enkele malen achter elkaar en telkens erger ik me aan het excessief penetrerende karakter van de vrouwenstem. Dan plaats ik de CBS schijf tussen de beide metalen platen, schakel ik de Miele in en start ik de schaaftprocedure. Plastic wordt afgezogen en uiteindelijk verlos ik de schijf uit zijn benarde positie waarna ik voorzichtig de rand met fijn schuurpapier toucheer. Ik wrijf eventueel overgebleven plasticstof weg en laat daarna de schijf op de meest langzame snelheid draaien teneinde de nog resterende 0,2 mm dikke buitenrand zwart te maken met de Edding stift. Na enige droogtijd in acht genomen te hebben stift ik ook de binnenrand van de schijf. Nog weer enkele minuten later zit ik in mijn luisterkamer tegenover mijn referentieset en selecteer ik nummer vijf van de 'Top Gun' soundtrack. Ongelooflijk. Dat is het enige wat ik me kan bedenken. De stem is menselijker geworden en het uiterst irritante glassnijdende randje is verdwenen. De focussing is duidelijk verbeterd. Verder lijkt het of er meer ruimte en rust gekomen is in de tot op dat moment altijd verdicht klinkende soundstage.

Als tweede proef pak ik een CD-R van de CD 'Into The Labyrinth' van Dead Can Dance. De reden dat ik niet meteen het origineel aanpak ligt in de achterliggende vraag of de bewerking van een CD-R een ander resultaat laat horen dan die van een CD. Na het schaven en het 'zwarten' klinken met name de percussie-instrumenten als maracas en shaker hoorbaar beter waarbij de korreltjes in de maracas gewonnen hebben aan soliditeit en individueler te onderscheiden zijn. Een recente CD van saxofonist Tom Beek, 'White & Blue' moet er eveneens aan geloven en na de scalpeer annex verfbehandeling is er direct in het eerste nummer al meer ruimte tussen de stem van Wies Ingwersen en de gitaar van Martijn van Iterson die tot voor kort moeizamer van elkaar te onderscheiden waren. Na enkele CD's vormt zich de hypothese dat de klankverbetering niet uitsluitend te maken heeft met het vangen c.q. absorberen van strooilicht. Bij het draaien in de Sound Improver is bij sommige CD's duidelijk te zien dat ze niet volledig rond zijn waarbij een enkeling wel erg veel overtollige kunststof buiten de cirkel uit laat pulen. Het meeste materiaal wordt verwijderd bij Toto's 'The Seventh One' en de verbeteringen zijn bij deze schijf ook daadwerkelijk het grootst. Stemmen knappen op maar ook het gitaarwerk krijgt een sprankelend karakter, is beter gedefinieerd en, zoals bij meerdere zilverlingen na de behandeling opvalt; de bas is strakker.

Conclusie

Meerdere CD's en CD-R's later lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat er bij alle behandelde exemplaren een als verbetering ervaren verandering optreedt en dat deze het grootst is bij albums waarbij ik voorafgaand aan de behandeling kritiek had op de geluidskwaliteit. Op

CD - SOUNDIMPROVER

grond van dat resultaat is de CD Sound Improver een regelrechte aanrader voor iemand die beschikt over een grote collectie CD's die de aanschafprijs van 470 euro aanvaardbaar maakt